

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2023 m. gegužės 2 d.
(OR. en)

Tarpinstitucinė byla:
2023/0124(COD)

8904/23
ADD 7

MI 357
ENT 89
ENV 440
CHIMIE 39
IND 210
CONSOM 153
SAN 227
IA 92
CODEC 762

PRIDEDAMAS PRANEŠIMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2023 m. balandžio 28 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generalinei sekretorei Thérèse BLANCHET
Komisijos dok. Nr.:	SWD(2023) 115 final
Dalykas:	KOMISIJOS TARNYBŲ DARBINIS DOKUMENTAS „POVEIKIO VERTINIMO ATASKAITOS SANTRAUKA“, pridedamas prie pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl ploviklių ir paviršinio aktyvumo medžiagų, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2019/1020 ir panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 648/2004

Delegacijoms pridedamas dokumentas SWD(2023) 115 final.

Pridedama: SWD(2023) 115 final

Briuselis, 2023 04 28
SWD(2023) 115 final

KOMISIJOS TARNYBŲ DARBINIS DOKUMENTAS
POVEIKIO VERTINIMO ATASKAITOS SANTRAUKA

[...]

pridedamas prie

pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento

**dėl ploviklių ir paviršinio aktyvumo medžiagų, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas
(ES) 2019/1020 ir panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 648/2004**

{COM(2023) 217 final} - {SEC(2023) 170 final} - {SWD(2023) 113 final} -
{SWD(2023) 114 final}

Santraukos lentelė

Pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl ploviklių ir paviršinio aktyvumo medžiagų, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2019/1020 ir panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 648/2004, poveikio vertinimas

A. Būtinybė imtis veiksmų

Kokia tai problema ir kodėl ji yra ES masto?

Reglamentu (EB) Nr. 648/2004 dėl ploviklių (toliau – Ploviklių reglamentas) suderinamos ploviklių ir paviršinio aktyvumo medžiagų¹ pardavimo rinkoje taisyklės. Jame nustatyti griežti paviršinio aktyvumo medžiagų biologinio skaidumo reikalavimai, standartinės fosforo platus vartojimo skalbinių plovikliuose ir platus vartojimo automatinėms indaplovėms skirtuose plovikliuose ribinės vertės ir specialūs ženklinimo reikalavimai, siekiant informuoti galutinius naudotojus apie tam tikras ploviklių sudedamąsias dalis (pvz., alergiją sukeliančias kvapiąsias medžiagas) ir suteikti jiems galimybę priimti informacija pagrįstus sprendimus.

Remiantis Ploviklių reglamento vertinimo² išvadomis, šiame poveikio vertinime nustatytos dvi problemos, t. y.:

1. **Ploviklių reglamente neatsižvelgiama į naujus rinkos pokyčius.** Nuo 2004 m., kai buvo priimtas reglamentas, atsirado novatoriškų gaminių ir naujų tvarių veiklos principų, į kuriuos dabartinėse taisyklėse neatsižvelgiama (mikrobiologinio valymo produktai) arba neaišku, ar ir kaip į juos atsižvelgiama (pildomųjų gaminių pardavimas);
2. **nepakankamai veiksmingi plovikliams keliami informacijos teikimo reikalavimai.** Dėl Ploviklių reglamento ir CLP reglamento³ dubliavimosi ta pati cheminė medžiaga toje pačioje etiketėje dažnai nurodoma du ar tris kartus, o kartais ir visiškai skirtingais pavadinimais. Dar vienas šių ES teisės aktų dubliavimosi atvejis yra susijęs su informacijos apie neatidėliotinas priemones ekstremaliose sveikatai situacijose, susijusias su plovikliais, kurie pagal CLP reglamentą priskiriami pavojingiems, dubliavimusi (sudedamųjų duomenų lapai pagal Ploviklių reglamentą ir apsinuodijimų biurams perduodama informacija pagal CLP reglamentą).

Ką reikėtų pasiekti?

Ši iniciatyva padėtų pasiekti aukšto lygio sveikatos ir aplinkos apsaugą, taip pat toliau užtikrinti veiksmingą bendrosios ploviklių rinkos veikimą.

Konkrečiau, šios iniciatyvos paskirtis – patikslinti ir atnaujinti taisykles, siekiant:

- suvienodinti veiklos sąlygas ir sudaryti palankias sąlygas novatoriškiems gaminiams ir tvariai naujai praktikai,
- užtikrinti optimalią sveikatos ir aplinkos apsaugą,
- sumažinti ploviklių gamintojams tenkančią naštą,
- gerinti etikečių aiškumą naudotojams ir informuotumą apie jas supaprastinant ir racionalizuojant Ploviklių reglamente nustatytus ženklinimo reikalavimus.

Kokia būtų papildoma ES lygmens veiksmų nauda (subsidiarumo principas)?

Atlikus Ploviklių reglamento vertinimą padaryta išvada, kad standartizuotų taisyklių dėl ploviklių tiekimo ir pateikimo rinkai pridėtinė vertė yra neginčijama⁴.

ES lygmens reguliavimo veiksmais būtų užtikrintas toks reglamentavimas, kuris leistų diegti inovacijas, susijusias su naujų rūšių gaminiiais, naujais prekybos būdais ir naujomis ženklinimo technologijomis visoje bendrojoje rinkoje, kartu užtikrinant vienodą sveikatos ir aplinkos apsaugos lygį visoje ES.

¹ Paviršinio aktyvumo medžiagos yra aktyviosios paviršiaus medžiagos, kurios padeda suardyti vandens bei riebalų ir (arba) nešvarumų sąveiką. Jos yra viena iš pagrindinių plovikliuose naudojamų sudedamųjų dalių.

² 2004 m. kovo 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 648/2004 dėl ploviklių vertinimas, [SWD\(2019\)298](#).

³ 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1272/2008 dėl cheminių medžiagų ir mišinių klasifikavimo, ženklinimo ir pakavimo, iš dalies keičiantis ir panaikinantis direktyvas 67/548/EEB bei 1999/45/EB ir iš dalies keičiantis Reglamentą (EB) Nr. 1907/2006.

⁴ Ten pat.

B. Sprendimai

Kokių yra galimybių pasiekti šiuos tikslus? Ar tarp tų galimybių yra viena tinkamiausia? Jei ne, kodėl?

Be atskaitos scenarijaus, pagal kurį nesiimama jokių veiksmų, šiame poveikio vertinime nurodomos **dvi galimybės (1a ir 1b)** spręsti 1 problemą (dėl naujų rinkos pokyčių, į kuriuos neatsižvelgiama) ir **dvi galimybės (2a ir 2b)** spręsti 2 problemą (nepakankami veiksmingi informacijos teikimo reikalavimai).

1a galimybė

Pasirinkus šią galimybę, būtų užtikrinta, kad naudotojai, pirkdami pildomuosius ploviklius, gautų reikiamą informaciją ir kad visiems ploviklių gamintojams būtų taikomos vienodos taisyklės. Mikrobiologinio valymo produktai būtų įtraukti į Ploviklių reglamento taikymo sritį ir būtų nustatyti būtiniausi informacijos teikimo reikalavimai (susiję su ženkliniu), kad galutiniai naudotojai būtų informuojami apie mikroorganizmų buvimą gaminyje, kuriuo užtikrinama valymo funkcija.

1b galimybė

Ši galimybė grindžiama 1a galimybe dėl pildomųjų gaminių pardavimo, be kita ko, siūlant įvesti skaitmeninį pildomų ploviklių ženklinį. Siekiant dar labiau palengvinti šios tvarios praktikos taikymą ir išnaudoti visą jos potencialą, visą ženklinio informaciją, kurios reikalaujama pagal Ploviklių reglamentą, išskyrus dozavimo nurodymus, galima pateikti naudojant skaitmeninę etiketę.

Kalbant apie mikrobiologinio valymo produktus, pagal 1b galimybę siūloma šiems gaminiams nustatyti rizikos valdymo reikalavimus. Tai apima bendruosius mikroorganizmų naudojimo plovikliuose kriterijus, ženklinio reikalavimus, tam tikrus mikroorganizmų naudojimo apribojimus ir peržiūros nuostatą.

2a galimybė

Pasirinkus šią galimybę, būtų panaikintas ir pavojingų, ir nepavojingų ploviklių sudedamųjų dalių duomenų lapas. Pagal šią galimybę taip pat siūloma supaprastinti ženklinio reikalavimus ir numatyti skaitmeninio ženklinio galimybę.

Supaprastinti reikalavimus būtų galima ženklinant tik vieną kartą pagal griežtesnes taisykles (**1 galimybės variantas**) arba iš Ploviklių reglamento pašalinant besidubliuojančias nuostatas (**2 galimybės variantas**).

Pasirinkę skaitmeninį ženklinį, gamintojai taip pat galėtų pasinaudoti galimybe tam tikrą informaciją pateikti naudojant tik skaitmeninę etiketę. Jei būtų taikomi privalomi skaitmeninio ženklinio principai, gamintojai savo gaminius galėtų ženklinti tik skaitmeninėmis etiketėmis.

2b galimybė

Pagal šią galimybę siūloma panaikinti tik besidubliuojantį reikalavimą pateikti pavojingų ploviklių sudedamųjų dalių duomenų lapą ir pagal Ploviklių reglamentą palikti šį reikalavimą galioti tik nepavojingiesiems plovikliams. Kalbant apie ženklinį, 2b galimybė yra tokia pati, kaip ir pirmiau nurodyta 2a galimybė.

Poveikio vertinime nustatyta, kad tinkamiausias galimybių derinys yra 1b ir 2b galimybės.

Kokios yra įvairių suinteresuotųjų subjektų nuomonės? Kas kuriai galimybei pritaria?

2b galimybei plačiai pritaria visi suinteresuotieji subjektai (įskaitant pramonę, valdžios institucijas ir pilietinės visuomenės atstovus). Konsultacijų metu patvirtinta, kad plačiai pritariama tam tikros etiketėje pateikiamos informacijos skaitmeninimui ir nepavojingų ploviklių sudedamųjų dalių duomenų lapo išsaugojimui.

Kalbant apie galimybės variantus, susijusius su ženklinio reikalavimų supaprastinimu, pramonės atstovai šiek tiek palankiau vertino galimybę panaikinti besidubliuojančius Ploviklių reglamento reikalavimus (2 galimybės variantas), tačiau taip pat plačiai pritarė pirmajam galimybės variantui, kuriam pirmenybę teikė ir kiti suinteresuotieji subjektai, visų pirma valdžios institucijos ir pilietinės visuomenės atstovai.

Taip pat buvo plačiai pritarta tam, kad pagal 1b galimybę būtų palengvintas ir suskaitmenintas pildomųjų gaminių pardavimas. Tačiau reikėtų atkreipti dėmesį į tai, kad verslo organizacijos ir didesnės įmonės mažiau pritarė tam, kad Ploviklių reglamente būtų nustatyti pildomųjų gaminių pardavimo reikalavimai, palyginti su kitais suinteresuotaisiais subjektais, pavyzdžiui, mažosiomis ir vidutinėmis įmonėmis (MVĮ), nevyriausybinėmis organizacijomis ir aplinkos bei vartotojų organizacijomis.

Tarp siūlomų rizikos valdymo priemonių plataus pritarimo nesulaukė mikrobiologinio valymo produktų rizikos

valdymo bendrųjų kriterijų nustatymas⁵.

Tačiau reikėtų pažymėti, jog pramonės suinteresuotieji subjektai nurodė, kad Ploviklių reglamente nustačius mikrobiologinio valymo produktams apskritai taikomus reikalavimus būtų sukurta nereikalinga reglamentavimo našta⁶.

C. Tinkamiausios galimybės poveikis

Kokie būtų tinkamiausios galimybės (jei jos nėra – pagrindinių galimybių) pranašumai?

Visų pirma, numatoma, kad tinkamiausios galimybės bus naudingos **mažinant pramonei tenkančią naštą ir išlaidas**, taip pat jomis bus užtikrintas **geresnis ploviklių etikečių suprantamumas**.

Taip pat numatoma, kad pasirinkus šias galimybes sumažės įmonėms tenkanti našta, susijusi su plačiais ir besidubliuojančiais reikalavimais, nustatytais pagal platesnio masto plovikliams taikomą ES reglamentavimo sistemą, visų pirma panaikinant bet kokią informacijos teikimo reikalavimų dubliavimąsi ir suteikiant lankstumo galimybę – tam tikrą informaciją pateikti naudojant skaitmeninę etiketę.

Be to, būtų pasiekta masto ekonomija, nes fizinėje etiketėje atsirastų daugiau vietos informacijai pateikti didesniu skaičiumi kalbų, o tai reikštų, kad būtų sumažintos išlaidos, susijusios su pardavimo paskirstymu, ir būtų išnaudotas visas bendrosios ploviklių rinkos potencialas.

Nustatant standartizuotus kriterijus ir patikslinant reikalavimus, taikomus tvaresniems gaminiams (mikrobiologinio valymo produktai) ir tvariai naujai praktikai, bus **sudarytos palankesnės sąlygos žaliajai pertvarkai, kartu užtikrinant, kad nebūtų trukdoma diegti inovacijas**.

Derinant 1b ir 2b galimybes taip pat **užtikrinama aukšto lygio sveikatos ir aplinkos apsauga**. Taikant naujas mikrobiologinio valymo produktų rizikos valdymo priemones, bus užtikrinta, kad plovikliuose naudojami mikroorganizmai būtų saugūs tiek sveikatos, tiek aplinkos požiūriu, o galutiniai naudotojai galėtų priimti informaciją pagrįstus sprendimus ir geriau apsisaugoti, jei jie anksčiau buvo jautrūs mikroorganizmams arba jų pažeidžiami.

Etiketėje pateiktos tikslingos ir supaprastintos naudojimo instrukcijos taip pat padės gaminių naudotojams teisingai naudoti šiuos gaminius, taip užtikrinant optimalią aplinkos apsaugą. Be to, nustačius konkrečius pildomųjų gaminių pardavimo reikalavimus, bus užtikrinta, kad naudotojai, pirkdami pildomuosius ploviklius, gautų visą informaciją apie saugą ir naudojimą, ir bus skatinama labai naudinga aplinkai tvari praktika, kurią taikant sumažėtų pakuočių atliekų.

Leidus tam tikrą ženklavimo informaciją pateikti tik skaitmeniniu būdu, dar labiau sumažės atliekų, susidarančių dėl nepanaudotų etikečių atsargų šalinimo, kiekis.

Racionalizavus ir supaprastinus ženklavimo reikalavimus **ploviklių etiketės taps aiškesnės ir suprantamesnės**, todėl galutiniai naudotojai galės lengviau ir greičiau rasti reikiamą informaciją, o tai labai svarbu, ypač nelaimingo atsitikimo atveju. Sudedamųjų dalių ženklimu tik vieną kartą, laikantis griežtesnių taikomų taisyklių (2b galimybė, 1 galimybės variantas), bus užtikrinta aukštesnio lygio sveikatos apsauga.

Be to, įvedus neprivalomą skaitmeninį ženklimą, bus **papildomai supaprastintas naudojimas ir informavimas**, nes fizinėje etiketėje likusi esminė informacija taps aiškesnė, ir tai bus **naudinga pažeidžiamiems ir regos sutrikimų turintiems naudotojams**. Bus nustatyti skaitmeniniai principai, kurie bus taikomi, kai ploviklių gamintojai nuspręs gaminius ženklinti skaitmeniniu būdu. Taip bus papildomai užtikrinama aukšto lygio sveikatos apsauga.

Galiausiai, pagal Ploviklių reglamentą palikus galioti nepavojingų ploviklių sudedamųjų dalių duomenų lapą, bus užtikrinta, kad apsaugos lygis išliktų labai aukštas.

Pasirinkus tinkamiausią galimybę, **bendrosios rinkos veikimui** bus naudingas standartizuotų taisyklių, taikomų mikrobiologinio valymo produktams ir pildomųjų gaminių pardavimui, nustatymas, užkirsiantis kelią skirtingų nacionalinių taisyklių atsiradimui.

Pasirinkus tinkamiausią galimybę, įmonės nepatirs jokių išlaidų arba jos bus nereikšmingos ir bus sutaupyta lėšų. Didžiausią poveikį – sumažės išlaidų – turės pavojingų ploviklių sudedamųjų dalių duomenų lapų panaikinimas: numatoma, kad **per metus bus sutaupyta apie 7 mln. EUR**.

⁵ Tinkamiausia galimybė buvo ženklavimo reikalavimų nustatymas pagal 1a galimybę.

⁶ Tai susiję su reikalavimų nustatymu apskritai, t. y. pagal 1a ir 1b galimybes.

Numatoma su mikrobiologinio valymo produktų rizikos valdymo reikalavimų laikymusi susijusi nedidelė papildoma našta – apie 200 000 EUR vienai įmonei per metus⁷. Tačiau tai yra viršutinė įverčio riba, kuri greičiausiai skirsis priklausomai nuo įvairių veiksnių (pvz., įmonės ar gaminių portfelio dydžio). Panaikinus reglamentavimo dubliavimąsi bus užtikrintas didesnis suderinamumas su platesnio masto ES reglamentavimo sistema, taikoma plovikliams, o ploviklių etikečių skaitmeninimas dera su bendru perėjimu į skaitmeninį amžių ir lygiagrečiai vykdomomis cheminių medžiagų etikečių skaitmeninimo iniciatyvomis.
Kokios būtų tinkamiausios galimybės (jei jos nėra – pagrindinių galimybių) įgyvendinimo išlaidos?
Numatoma, kad dėl peržiūrėto Ploviklių reglamento ploviklių pramonė iš viso patirs apie 400 000 EUR vienkartinį susipažinimo išlaidų. Mikrobiologinio valymo produktų saugumo užtikrinimas, nustatant rizikos valdymo reikalavimus, šių gaminių gamintojams (daugiausia MVĮ) kainuos apie 200 000 EUR vienai įmonei per metus. Nedidelių išlaidų, susijusių su esamų interneto svetainių pritaikymu skaitmeniniam ženklavimui, gali patirti ir visi savanoriškai skaitmeninį ženklavimą pasirinkę gamintojai. Dėl tikėtino pildomųjų ploviklių pardavimo augimo ir atsižvelgiant į tai, kad šiuo metu vykdymo užtikrinimo veikla tikriausiai nėra plačiai vykdoma, nes esama sistema nėra pakankamai aiški, valdžios institucijų vykdymo užtikrinimo išlaidos gali šiek tiek padidėti.
Koks bus poveikis MVĮ ir konkurencingumui?
Mikrobiologinio valymo produktų saugumo užtikrinimas, nustatant rizikos valdymo reikalavimus, gamintojams (daugiausia MVĮ) kainuos apie 200 000 EUR vienai įmonei per metus. Tačiau tai yra viršutinė įverčio riba, kuri greičiausiai skirsis priklausomai nuo įvairių veiksnių (pvz., įmonės ar gaminių portfelio dydžio). Todėl tai neturėtų neigiamo poveikio gamintojams (daugiausia MVĮ), kurie per tikslines konsultacijas pranešė, kad šios išlaidos yra priimtinos. Nustatant standartizuotus kriterijus ir patikslinant reikalavimus, taikomus mikrobiologinio valymo produktams ir pildomųjų gaminių pardavimui, bus sudarytos palankesnės sąlygos žaliajai pertvarkai, kartu užtikrinant, kad nebūtų trukdoma diegti inovacijas. Atsižvelgiant į tai, kad šiuose rinkos segmentuose šiuo metu vyrauja MVĮ, tai padidins jų galimybes patekti ir integruotis į vertės grandines ir apskritai į rinką. Kalbant apie sektorių konkurencingumą, 1b galimybė padėtų plėtoti pildomųjų gaminių platinimo kanalus, kurie į šią rinką galėtų pritraukti naujų dalyvių (labiausiai tikėtina, MVĮ). Kartu taikant 2b ir 1b politikos galimybes MVĮ galės naudotis skaitmeninio amžiaus privalumais, o našta ir išlaidos joms gali sumažėti taip pat, kaip ir didesnėms įmonėms. Pašalinus nustatytus teisinių nuostatų sutapimus ir dubliavimąsi, gamintojai bus atleisti nuo dabartinės pareigos gaminių etiketėje tą pačią cheminę medžiagą nurodyti daugiau nei vieną kartą. Perkėlus dalį informacijos į skaitmeninę etiketę, bus sutaupyta lėšų, nes skaitmenines etiketes atnaujinti lengviau ir pigiau nei fizines. Sumažinus informacijos, kuri turi būti pateikiama fizinėje etiketėje, apimtį galima pagerinti laisvą ploviklių judėjimą visose 27 ES šalyse. Tam taip pat pasitarnautų galimybė į fizines etiketes įtraukti daugiau kalbų, kai kurią informaciją perkeltiant į skaitmeninę etiketę. Taip būtų remiamos didesnės investicijos ir masto ekonomija. Taip pat būtų sumažinta našta. Panaikinus pavojingų ploviklių sudedamųjų dalių duomenų lapus ir palengvinus pildomųjų gaminių pardavimą pagal 2a galimybę, MVĮ, kaip ir didesnėms įmonėms, sumažės metinės išlaidos. Taip pat numatoma, kad pasirinkus 2a galimybę, visų pirma panaikinant bet kokią informacijos teikimo reikalavimų dubliavimąsi ir suteikiant lankstumo galimybę – tam tikrą informaciją pateikti naudojant skaitmeninę etiketę, sumažės ekonominės veiklos vykdytojams tenkanti našta, susijusi su plačiais ir besidubliuojančiais reikalavimais, nustatytais pagal platesnio masto plovikliams taikomą ES reglamentavimo sistemą.
Ar tai turės didelį poveikį nacionaliniams biudžetams ir administravimo subjektams?
Ne, nors nacionalinės valdžios institucijos gali patirti tam tikrų išlaidų dėl prisitaikymo prie naujojo reglamento. Kalbant apie skaitmeninio ženklavimo vykdymo užtikrinimą, tai neturės didelio poveikio, nes rinkos priežiūros institucijos jau turi skaitmeninio raštingumo įgūdžių ir, vykdydamos savo profesines funkcijas, dirba su

⁷ Apskaičiuota, kad poveikis galėtų būti padarytas 25 ES įmonėms, gaminančioms mikrobiologinius produktus.

skaitmeniniais prietaisais.
Ar bus dar koks nors didelis poveikis?
Jokio kito reikšmingo poveikio nenumatyta.
Proporcingumo principas
Tinkamiausia galimybė atitinka proporcingumo principą. Ja neviršijama tai, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti. Mikrobiologinio valymo produktams nustatyti rizikos valdymo reikalavimai yra būtiniausi reikalavimai pakankamai aplinkos ir sveikatos apsaugai užtikrinti. Pildomųjų gaminių pardavimui bus sudarytos palankesnės sąlygos, todėl sumažės našta gamintojams, ir tai taip pat bus naudinga sveikatai ir aplinkai. Etikečių skaitmeninimas išliks neprivalomas. Kas kartą tai darant, kartu bus taikomi bendrieji skaitmeninio ženklavimo principai, siekiant užtikrinti skaitmeniniu būdu teikiamos informacijos kokybę ir prieinamumą. Laikantis požiūrio, kuris bus taikomas skaitmeniniam CLP ir trešiamųjų produktų⁸ ženklavimui, ateityje skaitmeniniu būdu teikiamos informacijos apimtį galėtų būti įmanoma dar padidinti, atsižvelgiant į skaitmeninio ženklavimo srityje įgytą patirtį ir pasitikėjimą. Taip paprastinimo galimybių pramonei galėtų dar padaugėti.
D. Tolesni veiksmai
Kada politika bus persvarstoma?
Peržiūrėtas Ploviklių reglamentas bus įvertintas praėjus penkeriems metams nuo jo taikymo pradžios.

⁸ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12992-Chemines-medziagos-Zenklavimo-reikalavimu-supaprastinimas-ir-skaitmeninimas_lt